ĐỘT PHÁ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO CỦA ĐẤT NƯỚC THEO TINH THẦN NGHỊ QUYẾT SỐ 71-NQ/TW CỦA BỘ CHÍNH TRỊ ĐÁP ỨNG ĐÒI HỎI CỦA THỜI ĐẠI CÔNG NGHỆ SỐ VÀ TRÍ TUỆ NHÂN TẠO

GS.TS. Nguyễn Ngọc Phú[1]

Tóm tắt: *Bài viết chỉ ra 6 thách thức của thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo (AI) đến sự nghiệp giáo dục và đào tạo của đất nước. Đồng thời chỉ rõ, phân tích một số nội dung chủ yếu, trách nhiệm của Đảng, các cấp, các ngành, trực tiếp là Bộ Giáo dục và Đào tạo được đề cập trong Nghị quyết số 71-NQ/TW của Bộ Chính trị về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo của đất nước trong điều kiện hiện nay, cổ vũ quyết tâm của các thầy/cô giáo, những người làm công tác giáo dục và đào tạo phấn đấu cho một tương lai tươi sáng của nền giáo dục nước nhà.*

Từ khoá: *Công nghệ số, Trí tuệ nhân tạo (AI), Nghị quyết số 71-NQ/TW của Bộ Chính trị.*

1. Sự nghiệp giáo dục và đào tạo của đất nước đang đứng trước thách thức của thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo

Thời đại chuyển đổi số đã đưa đến một con số ấn tượng, cho đến nay trên toàn thế giới đã có 4,78 tỷ người sử dụng điện thoại thông minh, chiếm 62% dân số thế giới và 4,54 tỷ người dùng Internet, chiếm 59% dân số thế giới (con số thống kê năm 2020) [4].

Kỷ nguyên số là thời đại mà các công nghệ thông minh, hiện đại, các máy tính, trí tuệ nhân tạo được sử dụng để thay thế hoặc bổ trợ cho các hoạt động thường ngày của con người [5].

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự phát triển không ngừng của công nghệ số, giáo dục và đào tạo Việt Nam đang có những phát triển mới, đồng thời cũng đang đứng trước những thách thức lớn. Những thách thức về sự thiếu hụt, không đồng bộ của hạ tầng công nghệ số, không chỉ ảnh hưởng đến chất lượng giảng dạy, mà còn tham gia vào định hình tương lai của thế hệ trẻ trong một thế giới ngày càng cạnh tranh. Với các thành phố lớn, ảnh hưởng có thể ít hơn, nhưng với các trường vùng quê, xa thành thị, thiết bị công nghệ hạn hẹp, Internet không ổn định là một cản trở không nhỏ đến tự học, tự đào tạo của người thầy, ảnh hưởng xấu đến chất lượng, hiệu quả dạy của thầy và hiệu quả học của người học, hạn chế triển khai đồng bộ các chương trình trực tuyến của toàn bộ hệ thống giáo dục tại các cơ sở giáo dục.

---

[1] Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký, Hội Khoa học Tâm lý-Giáo dục Việt Nam.
Email:nguyenngocphu1234@gmail.com.

Lứa tuổi học đường là lứa tuổi đang trưởng thành, dần ổn định cả về mặt thể chất và nhân cách. Những tác động của các phương tiện truyền thông kỹ thuật số và trí tuệ nhân tạo (AI) ngày nay đã dường như những cơn bão trí tuệ dồn dập vào giới trẻ, gây nên những biến động, hệ lụy đôi khi chính chúng ta cũng không ngờ tới, không lường trước, có thể nhận thấy như sau:

1. Thách thức về trí tuệ và khả năng còn hạn hẹp của người học đối chọi đơn độc với nguồn lực vô hạn của các thiết bị thông minh đôi khi làm cho người học choáng ngợp, mất đi sự tự tin và khả năng sáng tạo có thể là nguyên nhân dẫn đến thái độ thụ động, tự nguyện chấp nhận sự phụ thuộc của con người vào máy móc.

Năm 2015, các biên tập viên chuyên nghiệp của Công ty Translated.com mất trung bình 3,5 giây cho mỗi từ để kiểm tra bản dịch máy. Đến nay, họ chỉ mất 2 giây (tiết kiệm 43% thời gian). Theo đà của xu hướng này, một trí tuệ thông minh nhân tạo (cụ thể là dịch thuật) có thể đạt được chất lượng tương đương với bản dịch của con người vào cuối thập kỷ này. Tức là trước đây dịch 1.000 từ mất 1 giờ, thì sau 7 năm chỉ còn khoảng 33 phút (Yahoo Movies Canada, 2023). Phần mềm DALL-E2 có thể nhập mô tả của hình ảnh và AI sẽ tạo ra hình ảnh như đòi hỏi. Phần mềm Wibbitz tại USA Today có thể tạo ra các đoạn video ngắn bằng cách từ một câu chuyện trình bày dưới dạng văn bản, máy rút gọn nó, thu thập hình ảnh hoặc video, tạo nên một video mới phù hợp với nội dung cho nó và còn thêm cả lời bình [7]. Liệu con người phải chăng đã đến lúc bị tụt lại phía sau, tùy thuộc vào máy móc.

2. Thách thức về tính chân thật của sự kiện bị xâm phạm trước sự sắp đặt độc quyền của máy móc, thiết bị thông minh. Sự lẫn lộn giữa cái "thật" và "giả" trong nhiều trường hợp con người phải bó tay. Vấn đề giáo dục đạo đức cho người học từ lâu nay vẫn được coi trọng, giữ gìn thì nay đã bị AI sửa đổi, được điều chỉnh bằng các thao tác theo một cách nào đó của AI. Các giá trị đạo đức chân chính, trung thực, không giả dối cần giáo dục cho người học có thể bị xem nhẹ, thậm chí có thể bị thay đổi.

Xem một tấm ảnh, ta không thích sự có mặt của một ai đó trong ảnh. Phần mềm AI mang tên Picscart xuất hiện sẽ giúp ta xóa bỏ người đó (tương tự có thể thêm một ai đó vào ảnh) chỉ trong vài giây. Sau khi xóa xong, Picscart sẽ tự động tái tạo lại các chi tiết nền xung quanh, để hợp với nền xung quanh đúng như nó cần có và khi xem ảnh này, không ai nhận ra là ảnh đã bị sửa. Trong lĩnh vực truyền thông, khi AI tiếp tục trở nên tiên tiến hơn, khả năng dễ bị tin tức giả mạo tấn công sẽ tăng lên, khiến việc phân biệt giữa đâu là tin thật và đâu là tin giả càng khó khăn hơn.

3. Thách thức về quyền riêng tư của người học bị vi phạm trước các đòi hỏi của các thiết bị số.

Khác với AI truyền thống chỉ xử lý và phản hồi, những AI Agent (tác nhân trí tuệ nhân tạo) có khả năng diễn giải thông tin, đưa ra giả định, hành động dựa trên tín hiệu không đầy đủ, tự điều chỉnh và cập nhật qua các vòng suy luận, phản hồi của hệ thống. AI Agent hiện nay đã trở thành hiện thực với khả năng tự chủ cao. Các hệ thống này vừa xử lý dữ liệu vừa diễn giải, suy luận và hành động độc lập trong nhiều lĩnh vực từ y tế, giáo dục đến tài chính. Điểm khác biệt quan trọng là chúng có khả năng xây dựng nên mô hình nội tâm và thế giới quan của con người. Điều này đã tạo ra thách thức mới về quyền riêng tư khi vấn đề chuyển từ "AI truy cập dữ liệu" sang "AI suy luận và chia sẻ thông tin như thế nào?". Các nhà kiến tạo về trí tuệ nhân tạo thấy đã đến lúc rất cần đòi hỏi một khung pháp lý và đạo đức mới phù hợp với thời đại trí tuệ nhân tạo AI Agent [6].

4. Thách thức về phẩm chất thông minh sáng tạo vốn có của người học có thể bị giảm thiểu, thậm chí biến mất trước các khả năng đáp trả vô hạn của máy móc, thiết bị thông minh đã đặt ra câu hỏi cho chính người học là cần gì phải vất vả việc học hành, cứ để máy móc làm việc thay người, phải chăng đã đến lúc con người không cần phải mất công suy nghĩ sáng tạo làm gì nữa. Mọi sự kiện, hiện tượng khi xảy ra, chỉ cần khởi động các thiết bị thông minh lên là có thể giải quyết được tất cả các đòi hỏi của chính con người.

Một nhóm kỹ sư Washington Post đã phát triển một công cụ gọi là Modbot với tính năng máy học để lọc và loại bỏ các bình luận có nội dung không phù hợp. Ứng dụng Perspective tại Le Monde hay tại El Pais có thể lọc tự động hệ thống bình luận trực tuyến, loại bỏ kịp thời những bình luận có yếu tố "độc hại",… Còn ở Việt Nam, với khoảng 420.000 bình luận trung bình mỗi tháng của độc giả, báo điện tử VnExpress đã sử dụng các thuật toán AI qua công cụ Automate Comment Review, để thẩm định sao cho các bình luận xuất hiện trên trang báo tuân thủ nghiêm túc các nguyên tắc của tòa soạn [7]. Trên thực tế, nếu "lạm dụng" công nghệ AI (nhất là AI tạo sinh - Generative AI) trong sáng tạo nội dung, con người có thể bị phụ thuộc, thậm chí năng lực sáng tạo, sự nhạy bén trong tư duy và cảm xúc của con người có thể tự nhiên "biến mất", gây hiểm họa cho chính con người.

5. Thách thức về năng lực phản biện, một năng lực rất quan trọng cần được hình thành ở con người thời hiện đại. Trước các sự kiện khoa học kỹ thuật, kinh tế, chính trị, xã hội,… rất cần khuyến khích các ý kiến phản biện của chính con người thì nay đã bị các thiết bị thông minh lấn át. Phải chăng đã đến lúc các nhà trường, các học sinh, sinh viên không cần đến năng lực này. Phải chăng, trước các sự kiện xảy ra con người chỉ cần "bấm

nút" thì mọi việc đã được tính toán kỹ lưỡng, hoàn tất theo một lộ trình được máy móc thông minh sắp đặt.

Các thuật toán AI được thiết kế để xử lý dữ liệu một cách nhanh chóng và chính xác, nghĩa là rất khó để phân biệt giữa tin thật và tin giả. Hơn nữa, AI có thể làm giảm tính đa dạng của tin tức, vì các thuật toán của AI chỉ có thể nhận ra một số khía cạnh nhất định của một sự kiện và do đó quan điểm AI đưa ra có thể mang tính thiên vị. Bởi vậy công nghệ AI có thể lan truyền thông tin sai lệch hoặc cũng có thể là đối tượng bị lừa bởi tin giả. AI không có khả năng hiểu được ý nghĩa cảm xúc và đạo đức của tin tức mà nó xử lý. Một khi con người đã quá bị lệ thuộc vào AI, năng lực phản biện thực sự cũng sẽ mất đi. Đây là điều phải tính đến trong hoạt động giáo dục và đào tạo ở các nhà trường.

6. Trong thời đại của công nghệ số và trí tuệ nhân tạo (AI), với lứa tuổi nhỏ, và không loại trừ cả ở lứa tuổi người trưởng thành, các rối loạn phát triển tâm thần, tâm lý người, tính cô độc, tính xem nhẹ cố kết cộng đồng, coi thường sự gặp gỡ trực tiếp trao đổi giữa con người với con người về nhận thức, tư tưởng, tình cảm, ước muốn,… ngày càng gia tăng. Đây là điều đang hiện hữu ở nhiều quốc gia phát triển trên thế giới, trong đó có cả ở Việt Nam.

Trong cuốn sách "Homo Numericus" (Con người trong kỷ nguyên số) của Daniel Cohen phát hành năm 2022 ở Pháp, ra mắt độc giả Việt Nam tháng 5-2025 đã nêu mặt trái của công nghệ tác động lên nhân loại và thách thức của chúng với nền kinh tế, chính trị, xã hội. Daniel Cohen đã cho thấy thanh, thiếu niên gần như dành 40% cuộc đời để đắm chìm trong các thiết bị. Ngay từ tuổi lên hai, một số thống kê theo dõi ở một số quốc gia đã cho thấy, trẻ con đã dùng ba tiếng đồng hồ mỗi ngày để ngồi trước màn hình. Từ 8 đến 12 tuổi, thời gian trung bình ngồi trước các loại máy tính bảng và điện thoại di động là 4 tiếng và 45 phút mỗi ngày. Từ 13 đến 18 tuổi là sáu tiếng mỗi ngày. Con người trong thời đại kỹ thuật số không còn giống với một Homo Sapiens (người tinh khôn) truyền thống nữa, mà đã trở thành một Homo Numericus - một sinh vật mới vận hành theo quy luật của các thuật toán. Theo Daniel Cohen, thế giới hiện đại đã không còn vận hành theo những quy tắc truyền thống mà đã bị định hình lại hoàn toàn bởi công nghệ số. Những trí tuệ nhân tạo, nền tảng số và dữ liệu lớn (big data) đang thay đổi cách chúng ta làm việc, học tập, tiêu dùng và tương tác xã hội [5].

Thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo (AI) đã kéo theo sự tăng lên về số lượng người, cả người ở độ tuổi trưởng thành và đặc biệt là ở trẻ nhỏ mắc rối loạn phổ tự kỷ và các rối loạn phát triển tâm thần ở nhiều nước trên thế giới và cả ở Việt Nam.

Tại Hoa Kỳ, một nghiên cứu năm 2019 được công bố trên tạp chí *Pediatrics* đã cho thấy sự gia tăng tỷ lệ mắc các dạng khuyết tật khác nhau ở trẻ em từ 3-17 tuổi trong khoảng thời gian từ năm 2015 đến năm 2017. Theo con số thống kê thu được, đã có 17,8% trẻ em (tức là cứ 6 trẻ thì có 1 trẻ) mắc khuyết tật phát triển. Theo Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh (CDC) Hoa Kỳ thì những khuyết tật này là khá phổ biến [9].

Trong giai đoạn 2019-2021, tại Hoa Kỳ, tỷ lệ trẻ từ 3-17 tuổi mắc khuyết tật phát triển đã tăng từ 7,40% (năm 2019) lên 8,56% (năm 2021). Tỷ lệ mắc các chứng chậm phát triển khác được phát hiện đã tăng từ 5,08% năm 2019 lên 6,06% năm 2021.

Trong giai đoạn 2019-2021, tỷ lệ mắc khuyết tật phát triển ở bé trai là 10,76%, cao hơn so với bé gái là 5,31% [8].

Còn ở Việt Nam, ngày 1-4-2026, một đoàn bác sỹ của Bệnh viện Tâm thần Hà Nội gồm các chuyên khoa nội khoa, thần kinh và răng hàm mặt đã đến khám bệnh sàng lọc cho 256 học sinh của Trường Tiểu học Bình Minh. Buổi khám đã cho kết quả: 50 em học sinh trong số này, chiếm tỷ lệ 19,53% đã được các bác sỹ chọn ra để đánh giá sâu về sức khoẻ tâm thần [10].

Thời đại công nghệ số đã đặt ra những thách thức vô cùng lớn đối với con người, đặc biệt là lực lượng thanh thiếu niên, lứa tuổi học đường. Thách thức của thời đại số đã đem đến sự hân hoan vui mừng cho con người nhưng đồng thời cũng tạo nên những lo ngại mới trong giáo dục, đào tạo con người. Thách thức này đã đặt trách nhiệm lên vai các nhà khoa học Tâm lý học, Giáo dục học, các Thầy/Cô giáo, các thành phần có trách nhiệm trong các nhà trường phổ thông và đại học trong cả nước. Đảng Cộng sản Việt Nam cũng đã nhận thấy thời cơ và thuận lợi mới nhằm tạo dựng sự bứt phá, thực hiện cuộc cách mạng trong giáo dục và đào tạo, đưa đất nước phát triển.

2. Đột phá phát triển Giáo dục và Đào tạo theo tinh thần Nghị quyết số 71-NQ/TW ngày 22-8-2025 của Bộ Chính trị

Ngày 22-8-2025, Bộ Chính trị đã ban hành *"Nghị quyết số 71-NQ/TW về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo"*. Nội dung toàn văn Nghị quyết đã cho thấy quyết tâm rất cao của Đảng nhằm đem lại cho sự nghiệp Giáo dục và Đào tạo của đất nước một luồng sinh khí mới trong thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo (AI). Từ quan điểm chỉ đạo mà toàn Đảng và toàn dân cần nắm vững; từ xác định mục tiêu trước mắt và mục tiêu xa hơn; từ tầm nhìn đến năm 2045; từ việc chỉ ra 8 nhiệm vụ, giải pháp cụ thể, có thể thấy Đảng ta đã nhìn thấu đáo các nhiệm vụ, bước đi cần thiết, hành động cụ thể nhằm đột phá phát triển Giáo dục và Đào tạo

đất nước trong điều kiện hiện nay. Người viết bài tham luận khoa học này đã đọc đi, đọc lại Nghị quyết nhiều lần để cảm thụ hết được tinh thần của Nghị quyết. Quả thật không sai, đã có tác giả coi Nghị quyết số 71-NQ/TW được vì như "Nghị quyết khoán 10 trong giáo dục đại học Việt Nam" [3].

Trong khuôn khổ hạn hẹp của một báo cáo khoa học, người viết chỉ xin dẫn ra một số nội dung cốt lõi của Nghị quyết số 71-NQ/TW mà những người làm công tác giáo dục và đào tạo cần đặc biệt lưu ý nhằm thực hiện tốt nhất những chỉ đạo định hướng và quyết tâm hành động cụ thể mà Bộ Chính trị đã chỉ ra.

3. Nghị quyết số 71-NQ/TW lần đầu tiên đã định hình rất rõ vị trí đặc biệt quan trọng của Giáo dục và đào tạo nước nhà trong thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo

Nghị quyết viết: "Giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu, *quyết định tương lai dân tộc*" [2, tr. 2]. Đảng ta đã nhìn thấy và chỉ cho toàn Đảng và toàn dân nhìn rõ vị trí đặc biệt của giáo dục và đào tạo - cái quyết định tương lai, sự trường tồn của dân tộc Việt Nam. Đấy chẳng phải là điều gì xa xôi, khó tìm, khó thấy. Đấy chính là cái mà hàng ngày ta vẫn gặp, vẫn nhìn thấy, vẫn hành động cùng nó. Đó là sự hưng thịnh, khởi sắc thực sự của nền giáo dục của một đất nước. Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII có viết: "Xây dựng đồng bộ thể chế, chính sách để thực hiện có hiệu quả chủ trương giáo dục và đào tạo cùng với khoa học và công nghệ là quốc sách hàng đầu, là động lực then chốt để phát triển đất nước"[1, tr. 136]. Nhưng với Nghị quyết số 71-NQ/TW, Bộ Chính trị đã chỉ rõ hơn tầm nhìn chiến lược mới, khẳng định vai trò tuyệt đối quan trọng của giáo dục trước vận mệnh của dân tộc trong thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo - thời đại mà không ai có thể cưỡng lại đang ngự trị trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội trên thế giới và trong nước hiện nay. Cái quyết định tương lai của dân tộc Việt Nam, Đảng ta đã nhận thấy và đã chỉ rõ, để toàn dân được biết, đó là Giáo dục và đào tạo - điều mà trước đây, có thể vì nhiều lý do, khó khăn khác nhau mà cả nước, các ngành, các cấp lãnh đạo chưa chú trọng được đầy đủ. Nghị quyết đã nhấn mạnh: "Xây dựng chiến lược dữ liệu phục vụ cho chuyển đổi số và phát triển nền tảng giáo dục quốc gia ứng dụng trí tuệ nhân tạo có kiểm soát; bố trí đủ nguồn lực đầu tư cơ sở vật chất, hạ tầng công nghệ để đẩy nhanh chuyển đổi số, phổ cập và ứng dụng công nghệ số, trí tuệ nhân tạo trong quản lý, tổ chức hoạt động giáo dục, đào tạo ở tất cả các cấp học trên phạm vi cả nước" [2, tr. 7].

4. Nghị quyết số 71-NQ/TW đã chỉ rõ những lực lượng đảm nhận sứ mệnh lịch sử đột phá phát triển giáo dục và đào tạo

Ai là người sẽ đảm nhận trọng trách lịch sử đột phá phát triển giáo dục và đào tạo? Chúng ta tìm thấy câu trả lời rõ ràng trong Nghị quyết số 71-NQ/TW, đó

là sứ mệnh của Đảng, của Nhà nước, của toàn dân, của tất cả mọi tầng lớp người dân thuộc các giai tầng xã hội khác nhau, không trừ một ai, trong đó: i) Đảng giữ vai trò lãnh đạo, chỉ đạo, giám sát thực hiện. Đây là điều mà tổ chức Đảng các cấp trong guồng máy chính quyền địa phương 2 cấp như hiện nay phải quán triệt sâu sắc để thực hiện; ii) Nhà nước, trực tiếp là Bộ Giáo dục và Đào tạo lại phải hiểu rõ, chịu trách nhiệm giữ vai trò định hướng chiến lược để chỉ đạo giáo dục chung của đất nước phát triển không lệch hướng khỏi quỹ đạo đã xác định. Đồng thời phải biết kiến tạo giải pháp hiệu quả trong các tình huống cụ thể xảy ra tại các cấp đào tạo, tại các địa phương khác nhau. Để kiến tạo tốt, Bộ phải có sáng kiến, đề xuất các giải pháp tối ưu nhất. Cùng với đó Bộ Giáo dục và Đào tạo lại phải đảm bảo tốt nguồn lực, đủ trường, đủ lớp, đủ thầy. Về khía cạnh này, Bộ Giáo dục và Đào tạo có trách nhiệm vô cùng lớn, đòi hỏi các tổ chức, các cơ quan chuyên trách thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo phải thực sự dấn thân, phải nỗ lực tìm nhiều giải pháp, sáng kiến, sáng tạo trong điều kiện hiện nay.

Về phía xã hội: iii) Toàn xã hội, tức là tất cả người dân trong nước, không trừ một ai, trực tiếp là các bậc bố mẹ có con trong độ tuổi đi học phải có trách nhiệm quan tâm đến học hành của con cái, động viên, khích lệ con học tập. Muốn làm tốt được điều này, bố mẹ phải biết bỏ công sức trực tiếp gắn kết với nhà trường, với thầy cô giáo, cùng có trách nhiệm giáo dục con, không phó mặc cho nhà trường. Cùng với các thầy, cô, nhà trường, chăm lo giáo dục con, giám sát sự phát triển của con, đồng thời cũng cần có ý thức, trách nhiệm giám sát sự phát triển giáo dục và đào tạo chung của nhà trường. Trong điều kiện cho phép và tuỳ theo khả năng, các gia đình cũng phải ý thức được nghĩa vụ đóng góp nguồn lực cho sự nghiệp giáo dục chung, trong đó có phần trách nhiệm của mình cho sự phát triển của con cái. Về điều này, ngay từ những dòng đầu tiên Nghị quyết số 71-NQ/TW đã chỉ rất rõ: "Phát triển giáo dục và đào tạo là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và của toàn dân. Nhà nước giữ vai trò định hướng chiến lược, kiến tạo phát triển, bảo đảm nguồn lực và công bằng trong giáo dục; bảo đảm đủ trường, đủ lớp, đủ giáo viên đáp ứng nhu cầu học tập của người dân. Toàn xã hội có trách nhiệm chăm lo, tham gia đóng góp nguồn lực và giám sát phát triển giáo dục" [2, tr. 2]. Nghị quyết số 71-NQ/TW cũng chỉ rõ, phải "Phối hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong giáo dục, đào tạo" [2, tr. 2].

5. Nghị quyết số 71-NQ/TW đã đề cao vai trò người Thầy, coi trọng danh dự người Thầy, tôn vinh người Thầy trong xã hội

Đọc Nghị quyết số 71-NQ/TW, chúng ta thấy Đảng ta đã nhấn mạnh đến vị trí quan trọng của người Thầy trong guồng quay giáo dục và đào tạo của đất

nước. Người Thầy có vị trí đặc biệt quan trọng, là người tạo động lực cho cỗ máy giáo dục của một quốc gia vận hành nhịp nhàng, hiệu quả. Nghị quyết chỉ rõ: "Nhà giáo là động lực, quyết định chất lượng giáo dục, đào tạo. Thực hiện phương châm "thầy ra thầy, trò ra trò" trên các mặt đạo đức, nhân cách, tri thức; kiên quyết chấn chỉnh tiêu cực trong giáo dục, coi trọng danh dự người thầy, tôn vinh người thầy trong xã hội" [2, tr. 2]. Nghị quyết nhấn mạnh: "Tập trung xây dựng đội ngũ nhà giáo, cơ sở vật chất trường lớp đạt chuẩn, nâng cao chất lượng giáo dục mầm non và phổ thông" [2, tr. 7].

6. Nghị quyết số 71-NQ/TW đã chỉ rõ nội dung của giáo dục trong thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo hiện nay

Nghị quyết chỉ rõ, giáo dục phải "Bảo đảm hài hoà tính toàn dân và tinh hoa, toàn diện và chuyên sâu, dân tộc và toàn cầu. Phát triển giáo dục trên nền tảng văn hoá, giá trị truyền thống dân tộc, đồng thời tiếp thu tinh hoa nhân loại, chuẩn mực quốc tế; giáo dục, đào tạo công dân Việt Nam trở thành công dân toàn cầu" [2, tr. 2]. Nền giáo dục của đất nước hiện nay phải thực hiện "Chuyển đổi số toàn diện, phổ cập và ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số, trí tuệ nhân tạo trong giáo dục và đào tạo"[2, tr. 7]. Nghị quyết nhấn mạnh "Tăng cường giáo dục toàn diện đức, trí, thể, mỹ, hình thành hệ giá trị con người Việt Nam thời đại mới" [2, tr. 6]. Đây là những chỉ đạo vô cùng sâu sắc mà những người làm công tác giáo dục phải nghiên cứu kỹ, thấm nhuần các tư tưởng này, triển khai trong các hoạt động giáo dục của mình.

7. Nghị quyết số 71-NQ/TW đã nhấn mạnh đến phương pháp giáo dục

Giáo dục, đào tạo phải bảo đảm "Học đi đôi với hành", "lý thuyết gắn liền với thực tiễn", "nhà trường gắn liền với xã hội" trong thời đại chuyển đổi số và trí tuệ nhân tạo. Phải tích cực ứng dụng các thành tựu của công nghệ số và trí tuệ nhân tạo vào giảng dạy và nghiên cứu; chỉ ra những mô hình hợp tác hiệu quả cao giữa nhà trường và doanh nghiệp nhằm đào tạo nguồn nhân lực AI chất lượng cao; phân tích các thách thức trong việc tích hợp AI vào hệ thống giáo dục, từ giảng dạy cá nhân hóa đến quản lý thông minh. Cần nhận rõ, chuyển đổi số không đơn thuần là ứng dụng công nghệ số vào các hoạt động kinh tế, xã hội, giáo dục và đào tạo,… mà còn là một quá trình xác lập phương thức sản xuất mới, tiên tiến. Theo tinh thần Nghị quyết số 71-NQ/TW, các nhà trường, các nhà khoa học, các thầy/cô giáo nhà trường các cấp cần suy nghĩ, tìm kiếm xây dựng các chiến lược phát triển dài hạn để đảm bảo đất nước Việt Nam ta, trong tương lai không chỉ là người sử dụng mà còn là người sáng tạo công nghệ AI trên bản đồ khu vực và toàn cầu.

Nghị quyết số 71-NQ/TW đã lưu ý, trong giáo dục phải coi trọng giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông vì đây chính là nơi có vai trò như nền tảng hình thành nhân cách con người, không được xem nhẹ. Phương pháp giáo dục trên tự bản thân nó đã khích lệ người học hướng vào đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của xã hội, xây dựng ý thức "học tập suốt đời" cho mọi người dân, trực tiếp cho thế hệ trẻ.

8. Nghị quyết số 71-NQ/TW cũng đã đưa ra các chỉ tiêu phấn đấu của sự nghiệp giáo dục Việt Nam đáp ứng mục tiêu các năm 2030, 2035 và tầm nhìn 2045

Những mục tiêu được nêu trong Nghị quyết số 71-NQ/TW đã là nguồn khích lệ động viên rất lớn cho đội ngũ các thầy/cô giáo và nhân dân cả nước về một tương lai tươi sáng cho nền giáo dục nước nhà. Có thể dẫn ra một số chỉ tiêu phấn đấu chính cần lưu ý được thể hiện trong Nghị quyết:

Đến năm 2030:

- Nền giáo dục mầm non và phổ thông nước nhà phải đạt trình độ tiên tiến trong khu vực châu Á.

- Chỉ số giáo dục đóng góp vào chỉ số phát triển con người (HDI) đạt trên 0,8.

- Chỉ số vốn con người và nghiên cứu đóng góp vào chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu (GII) ngang bằng các nước có thu nhập trung bình cao.

- Phấn đấu ít nhất có 8 cơ sở giáo dục đại học thuộc nhóm 200 đại học hàng đầu châu Á; ít nhất có 1 cơ sở giáo dục đại học thuộc nhóm 100 đại học hàng đầu thế giới trong một số lĩnh vực.

Đến năm 2035:

- Hoàn thành phổ cập trung học phổ thông và tương đương.

- Chỉ số giáo dục đóng góp vào chỉ số HDI đạt trên 0,85.

- Phấn đấu ít nhất có 2 cơ sở giáo dục đại học thuộc nhóm 100 đại học hàng đầu thế giới.

Đến năm 2045:

- Việt Nam có hệ thống giáo dục quốc dân hiện đại, công bằng và chất lượng, đứng vào nhóm 20 quốc gia hàng đầu thế giới.

- Ít nhất có 5 cơ sở giáo dục đại học thuộc nhóm 100 đại học hàng đầu thế giới trong một số lĩnh vực theo các bảng xếp hạng quốc tế uy tín.

Thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo AI là thành tựu khoa học và công nghệ vô cùng tự hào của cả loài người, đem đến cho loài người một kỷ nguyên mới của sự phát triển với những kỳ tích trí tuệ chưa từng có. Nghị quyết số 71-NQ/TW

về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo của Bộ Chính trị thời đại công nghệ số và trí tuệ nhân tạo là sự chỉ đạo sáng suốt của Đảng ta, là đòn bẩy quan trọng để xây dựng chính sách, thể chế hoá các hoạt động hợp tác chiến lược trong nước và thế giới, tạo dựng động lực cho sự cất cánh của nền giáo dục và đào tạo nước nhà hội nhập sâu rộng, hiệu quả, xứng danh trên bản đồ giáo dục toàn cầu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII.* NXB Chính trị Quốc gia Sự Thật. Hà Nội.
2. https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Giao-duc/Nghi-quyet-71-NQ-TW-2025-dot-pha-phat-trien-giao-duc-va-dao-tao-670683.aspx.
3. https://baochinhphu.vn/nghi-quyet-71-khoan-10-trong-giao-duc-dai-hoc-viet-nam-102250828111243546.htm.
4. https://vi.wikipedia.org/wiki/C%C3%A1ch…
5. Daniel Cohen (2025). *Homo Numerieus-Con người trong kỷ nguyên số.* NXB Thế Giới liên kết với Công ty Nhã Nam. Truy cập tại https://vnexpress.net/homo-numericus-thach-thuc-trong-ky-nguyen-so-4871747.html.
6. https://dientuungdung.vn/quyen-rieng-tu-bi-de-doa-nhu-the-nao-boi-ai-agent-9989.html.
7. https://kinhtevadubao.vn/bao-chi-truoc-nhung-thach-thuc-cua-tri-tue-nhan-tao-thuc-trang-va-giai-phap-29015.html.
8. https://www.cdc.gov/nchs/products/databriefs/db473.htm.
9. https://www.verywellmind.com/developmental-disabilities-types-causes-coping-7255217.
10. https://benhvientamthanhanoi.com/benh-vien-tam-than-ha-noi-phoi-hop-kham-suc-khoe-tam-than-cho-hoc-sinh-khuyet-tat/.